

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ СЕЛЯНСТВА
ТА ВИВЧЕННЯ АГРАРНОЇ ІСТОРІЇ
ЧЕРКАСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького протокол
№8 від 05.03 2024 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора

Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького №57 від
06.03.2024 р.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Науково-дослідний інститут селянства та вивчення аграрної історії (далі – НДІСВАІ) є науково-освітнім підрозділом Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (далі – Університет) і створений з метою:

- об'єднання науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, які зацікавлені у всебічному науковому розробленні та впровадженні в освітній процес широкого кола проблем із життя українського селянства: історії, економіки, культури, етнології, соціології, екології, мови і літератури та сучасних проблем сільського господарства в Україні;

- популяризації новітніх знань з історії, економіки, культури, етнології, соціології, екології, мови і літератури та сучасних проблем сільського господарства України шляхом проведення освітньо-просвітницьких і наукових заходів, підготовки до друку і видання збірника наукових праць «Український селянин»;

- формування національно-державницької свідомості українського суспільства;

- формування сучасного освітньо-методичного підґрунтя для фахової підготовки здобувачів вищої освіти (бакалаврів, магістрів, докторів філософії/докторів наук);

- підтримки міждисциплінарних зв'язків між окремими структурними підрозділами Університету під час проведення спільних наукових досліджень, організації пошуку і впровадження різних форм міжвузівської, міжвідомчої освітньої академічної мобільності;

- раціонального використання інтелектуального потенціалу Університету в організації освітньо-наукового процесу;

- сприяння просвітницькій та іміджевій діяльності Університету з метою позиціонування Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, профільної освітньо-наукової діяльності

Університету, а також популяризації гуманітарних наук.

1.2. Діяльність НДІСВАІ ґрунтована на Конституції України, Законах України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та «Про вищу освіту», Статуті Університету, цьому Положенні та інших чинних нормативно-правових актах.

1.3. Офіційна назва:

а) українською мовою: Науково-дослідний інститут селянства та вивчення аграрної історії;

б) англійською мовою: Research Institute of Peasantry and Ahrarian History Studies.

Скорочена назва: українською мовою – НДІСВАІ; англійською мовою – RІPANS.

1.4. Очолює НДІСВАІ директор, якого призначає/звільняє ректор Університету.

1.5. На посаду директора НДІСВАІ призначають науково-педагогічного (наукового) працівника, який має вищу освіту, науковий ступінь доктора наук, учене звання професора і стаж роботи за фахом не менше п'яти років.

1.6. НДІСВАІ за наслідками своєї діяльності звітує перед Вченою радою Університету.

1.7. НДІСВАІ має право на прийняття самостійних рішень, якщо вони не суперечать чинному законодавству, Статуту Університету та цьому Положенню.

1.8. НДІСВАІ створено на площах і науково-навчальній базі Університету.

1.9. Фінансування діяльності НДІСВАІ забезпечують за рахунок грантових коштів, цільових благодійних коштів, надходжень від госпрозрахункових тем та інших незаборонених законом джерел фінансування. За відсутності фінансових ресурсів роботу НДІСВАІ провадять на громадських засадах.

1.10. Для реалізації міждисциплінарних зв'язків НДІСВАІ співпрацює зі структурними підрозділами Університету, закладами вищої освіти в Україні та за кордоном.

1.11. НДІСВАІ є відкритим для співробітництва з іншими організаціями незалежно від видів власності, закладами вищої освіти, органами місцевого самоврядування, релігійними, громадськими організаціями, іншими юридичними особами та громадянами для реалізації завдань, закріплених у цьому Положенні.

1.12. Наукові та методичні матеріали і розробки, які містять результати, отримані на ґрунті НДІСВАІ, повинні мати посилання на НДІСВАІ.

II. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ НДІСВАІ

2.1 Створення умов для проведення науково-дослідницької роботи:

- забезпечення виконання науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти планових фундаментальних і прикладних наукових робіт із історії;
- підготовка заявок на грантові програми різного рівня;
- підготовка заявок на держбюджетні теми;
- виконання програм досліджень за здобутими грантами, держбюджетними темами;
- виконання досліджень на замовлення підприємств та організацій;
- реалізація на договірних засадах спільних наукових досліджень із іншими закладами вищої освіти, науково-дослідними установами;
- підготовлення до друку та видання збірника наукових праць «Український селянин», інших наукових матеріалів.

2.2 Створення умов для освітньої діяльності та фахової підготовки:

- координація освітньо-наукової діяльності науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти всіх рівнів із метою поглибленого

вивчення українського селянства: історії, економіки, культури, етнології, соціології, екології, мови і літератури та сучасних проблем сільського господарства в Україні;

- надання необхідної освітньо-методичної допомоги для якісної підготовки здобувачів вищої освіти всіх рівнів ;

- проведення додаткових освітньо-просвітницьких заходів: вебінарів, онлайн-занять тощо з метою якісної підготовки конкурентоздатних здобувачів вищої освіти всіх рівнів;

- співпраця з закладами освіти регіону.

2.3 Просвітницька та іміджева діяльність:

презентація діяльності НДІСВАІ, досягнень провідних науковців Університету і можливостей для наукової кар'єри на всеукраїнському та міжнародному рівнях;

підготовка і проведення зустрічей, семінарів, конференцій тощо за профілем НДІСВАІ;

популяризація науки (співпраця з державними установами, закладами освіти і вищої освіти, підтримка Черкаського клубу вчених, Малої академії наук, розроблення та реалізація проєктів для школярів тощо);

участь у проєктах з відродження престижності гуманітарної освіти та фундаментальної науки;

організація і проведення заходів із формування національно-державницької свідомості українського суспільства.

III. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ДИРЕКТОРА НДІСВАІ

3.1. Директор НДІСВАІ:

- провадить загальне керівництво НДІСВАІ відповідно до вимог законодавства;

- звітує про роботу НДІСВАІ перед вченою радою Університету;

- забезпечує виконання планових фундаментальних і прикладних наукових робіт у межах наявних фінансово-матеріальних ресурсів;

- забезпечує належний рівень трудової та виконавчої дисципліни, керує і організовує роботу, спрямовану на виконання поточних і перспективних завдань;
- представляє НДІСВАІ в ЗМІ, інших установах, закладах, підприємств і організаціях;
- погоджує із структурними підрозділами Університету порядок реалізації спільних проєктів і завдань;
- вимагає від учасників освітнього процесу та виконавців науково-дослідницьких робіт, здійснюваних у НДІСВАІ, короткі анотовані звіти за їх результатами.
- видає розпорядження в межах своїх повноважень, обов'язкові для виконання працівниками НДІСВАІ;
- подає керівництву Університету пропозиції щодо вдосконалення організації роботи НДІСВАІ тощо;
- публікує в засобах масової інформації, виданнях Університету аналітичні, довідкові та інші відомості про діяльність НДІСВАІ.

IV. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ НДІСВАІ

4.1. НДІСВАІ користується правами, передбаченими Конституцією України, Цивільним кодексом України, Законом України «Про вищу освіту», іншими законодавчими актами України, Статутом Університету, цим Положенням тощо.

4.2. НДІСВАІ на засадах академічної автономії планує і здійснює свою науково-освітню діяльність, визначає стратегію та напрями свого розвитку відповідно до напрямів науково-освітньої діяльності Університету, пріоритетів історичної науки тощо.

4.3. НДІСВАІ має право створювати творчі групи, необхідні для наукової, освітньої і прикладної діяльності; залучати (за домовленістю) до роботи у творчі групи на громадських засадах як власних працівників, так і сторонніх фахівців і спеціалістів, які мають необхідну кваліфікацію, у

порядку, встановленому чинним законодавством.

4.4. НДІСВАІ має право за сприяння посадових осіб, керівництва Університету здійснювати відбір на кафедрах обдарованих здобувачів вищої освіти за їхнім бажанням для залучення до наукової роботи.

4.5. НДІСВАІ має право у встановленому чинним законодавством порядку налагоджувати ділові та наукові контакти з організаціями, фірмами і громадянами інших країн.

4.6. Під час визначення напрямів наукових досліджень НДІСВАІ керується насамперед державними пріоритетами аграрної історичної науки.

4.7. НДІСВАІ працює над виконанням завдань, передбачених цим Положенням.

4.8. НДІСВАІ щороку звітує про результати виконання завдань перед вченою радою Університету.

V. РЕОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЛІКВІДАЦІЯ НДІСВАІ

5.1. НДІСВАІ утворюють, реорганізують та ліквідують за наказом ректора Університету з дотриманням чинної нормативно-правової бази.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення про НДІСВАІ набуває чинності з моменту його затвердження наказом ректора Університету.

6.2. Зміни і доповнення до цього Положення схвалюють на Вченій раді Університету та затверджують наказом ректора Університету за поданням директора Інституту.

Директор НДІСВАІ

С. В. Корновенко

Погоджено:
Проректор з наукової
та інноваційної діяльності

О. В. Спрягайло

Юрисконсульти

А. В. Михальченко